

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/65/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114203417
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3114203417.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Emílie Zimovej, sudcu Mgr. Ivana Kubínyho a sudkyne JUDr. Gabriely Janákovvej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: M., nar. XX.XX.XXXX a G. M., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny F., deti rodičov: matky, Mgr. M. A., štátnej občianky E. republiky, trvale bytom D. XXX, t. č. bytom H. 1, F., právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. G. R. - JUDr. E. R., so sídlom D. XXXX, F. a otca, D. A., štátneho občana E. republiky, trvale bytom D. XXX, právne zastúpeného JUDr. G. G., advokátom so sídlom O. XXX/XX, U., o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a na úpravu styku s maloletými deťmi na čas do rozvodu manželstva a na rozhodnutie súdu o nezhode rodičov maloletých detí, o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu a o návrhu matky na rozhodnutie o nezhode rodičov, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 5. mája 2015, č.k. 31P/34/2014-266, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti o určení školských zariadení navštevovaných maloletými deťmi **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti o výživnom na maloleté deti na čas do rozvodu **z r u š u j e** a v tejto časti **v r a c i a** okresnému súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodoval o nezhode rodičov ohľadom školských zariadení navštevovaných deťmi a o výživnom na čas do rozvodu manželstva rodičov (14.2.2014 -31.10.2014). Oba návrhy podané zo strany matky zamietol. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že rodičia detí od februára 2014 nežijú v spoločnej domácnosti. Rozsudkom OS TN č. k. 30P/35/2014-45 zo dňa 16.10.2014 bolo manželstvo rodičov rozvedené. Týmto rozsudkom bola zároveň schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej boli obe maloleté deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov a to v týždenných intervaloch. Otec dieťaťa sa zároveň zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej M. sumou 80,- Eur a na výživu maloletého G. M. sumou 60,- Eur. Striedavá osobná starostlivosť sa realizuje doposiaľ. Ohľadom určenia výživného na deti za obdobie od 14.02.2014 do 31.10.2014 mal okresný súd za to, že vo vzťahu k obdobiu od odchodu matky s deťmi zo spoločnej domácnosti až do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, neboli rodičia schopní jednoznačne ustáliť, aký dlhý čas deti strávili u každého z nich. Každý z rodičov vyvracal tvrdenia druhého rodiča o dĺžke jeho starostlivosti o deti. Na základe uvedenej skutočnosti, ako aj s poukazom na to, že rodičia sa v rámci konania o rozvod manželstva dohodli na striedavej osobnej starostlivosti, pričom otec sa zaviazal prispievať na výživu detí, čo má byť kompenzáciou cestovných nákladov matky na dopravu detí do školských zariadení v D., mal okresný súd za to, že nebol zistený dôvod na to, aby otec bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletých detí za uvedené obdobie. Deti sa podľa názoru okresného

súdu nachádzali približne rovnaký čas u každého z rodičov, ktorý o nich vykonával osobnú starostlivosť a preto nebol dôvod na určenie vyživovacej povinnosti.

Východiskom rozhodnutia o školskom zariadení bol súčasný stav, kedy maloletá M. navštevuje ZŠ v D. a počas intervalu striedavej osobnej starostlivosti pripadajúceho na matku je z F. do D. a späť vozená autom, a kedy maloletý M. navštevuje dve MŠ, a to v D. a v F., vždy súladne s pobytom u rodiča. Návrh matky v časti nezhody rodičov o školských zariadeniach detí považoval okresný súd za neopodstatnený preto, že argumenty matky v tejto časti, ani v prípade jedného z maloletých detí, nevznikli presvedčivo. V prípade maloletej M. matka argumentovala potrebou jej spolupráce so špeciálnym pedagógom, ktorým disponuje základná škola v Trenčíne a základnej škole v D. nie. Okresný súd konštatoval, že maloletá základnú školu v Trenčíne navštevovala iba štyri dni, pričom zo správy Základnej školy v D. nevyplýva, že by pre jej zdravotné problémy a tiež z dôvodu udelenej integrácie nebola schopná túto školu navštevovať, pričom v tejto škole už navštevuje druhý ročník. Taktiež otec zabezpečil spoluprácu so špeciálnym pedagógom v Dubnici nad Váhom. Navyše maloletá je v tejto škole už zvyknutá, má tu kamarátov a preto by podľa názoru okresného súdu nebolo vhodné meniť u nej školské zariadenie. Pokiaľ ide o maloletého G. M., tento v súčasnosti navštevuje dve materské školy. Matka argumentovala, že by mal zostať chodiť do tej materskej školy, do ktorej začal chodiť ako do prvej. Okresný súd však považoval za súladné so záujmom maloletých detí, že budú i naďalej navštevovať Základnú školu s Materskou školou v D..

Proti rozsudku okresného súdu, a to do výroku o výživnom na čas do rozvodu a do výroku o nezhode rodičov podala v zákonnej lehote odvolanie matka, ktorá s rozhodnutím okresného súdu nesúhlasila, žiadala ho v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Napadnutému rozsudku vyčítala nedostatočné odôvodnenie. Ohľadom výživného okresný súd konštatoval, že nebolo možné ustáliť základné východisko pre určenie výživného, a to aký čas z rozhodného obdobia boli deti v starostlivosti otca a aký čas v starostlivosti matky. Zároveň zamietnutie návrhu na určenie výživného založil na závere, že deti boli u oboch rodičov rovnako dlhý čas. Rozhodnutie okresného súdu je v tomto smere vnútorne rozporné a pre záver o rovnakej miere času stráveného s deťmi dôkazy chýbajú. S dôkazmi, ktoré preukazovali, že deti boli prevažnú dobu v starostlivosti matky sa nevysporiadal. Matka súčasne spochybnila niektoré výdavky, ktoré otec preukazoval ako vynaložené zo svojho a na potreby detí. Namietala tiež, že okresný súd nezohľadnil predaj domu realizovaný zo strany otca za sumu 10 eur z hľadiska ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

Čo sa týka nezhody rodičov o školských zariadeniach maloletých, nebolo rozhodnutie okresného súdu takmer vôbec odôvodnené, keď iba odkázalo na najlepší záujem maloletých detí. Tak ako v konaní, poukázala na potrebu špeciálneho pedagóga na škole navštevovanej maloletou M., čo na súčasnej ZŠ v D. nie je splnené. Navštevy externého špeciálneho pedagóga maloletou v N. otec nezabezpečuje a v možnostiach matky nie sú. Na škole v F., ktorú preferuje matka, špeciálny pedagóg pôsobí. Vo vzťahu k maloletému odôvodnenie ponechania v súčasne MŠ chýba a pokiaľ kolízny opatrovník doporučil, aby deti navštevovali školské zariadenia ako doposiaľ, matka poukázala na to, že prvá MŠ, ktorú maloletý navštevoval bola v F., a to od 2.4.2014. MŠ v D. navštevuje až od 9/2014. V ďalšom obsahu odvolania matka poukázala na ústavnoprávne aspekty nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia.

Otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Poukázal na intenzitu a kvalitu svojej starostlivosti o deti a na strane matky videl naopak ich nedostatok.

Matka podala k vyjadreniu otca stanovisko, v ktorom sa ohradila voči nedostatočnej starostlivosti z jej strany. Poukázala na dobrú adaptáciu maloletej M. na mimoškolské prostredie v F. a na výbornú adaptáciu maloletého M. na MŠ v F..

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a viazaný dôvodmi odvolania zistil, že v časti o nezhode rodičov je potrebné rozsudok okresného súdu potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je v tomto výroku vecne správny. Vo výroku o výživnom rozsudok okresného súdu zrušil a vrátil na ďalšie konania podľa § 221 ods.1 písm. h/ O.s.p. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu.

V napadnutej časti o výživnom netrpí rozsudok všetkými nedostatkami vytýkanými v odvolaní. Záver okresného súdu o tom, že deti boli v rozhodnom období rovnaký čas u oboch rodičov však skutočne nemá dostatočný podklad vo vykonanom dokazovaní. Okresný súd sa nijako nevysporiadal s listinami, na ktoré poukazuje matka na str. 4 a 5 odvolania pochádzajúcimi od ÚPSVaR. Jedná sa o správu zo dňa 10.3.2014, záznam zo dňa 4.2.2014 a internú správu zo dňa 5.3.2014. Obsah týchto listín sa okrem iného týka aj intenzity pobytu detí u toho ktorého rodiča a vzťahuje sa k rozhodnému obdobiu. Až po riadnom vyporiadaní sa s týmito dôkazmi preto bude prichádzať do úvahy záver o dĺžke pobytu detí u matky a otca.

Ohľadom otázky výživného sa okresný súd tiež nijako nevysporiadal s otázkou, či predaj domu otcom za sumu 10 eur možno hodnotiť podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine (ZR). Toto ustanovenie síce v napadnutom rozhodnutí citoval, spôsob jeho aplikácie však absentuje. Aj táto okolnosť môže predstavovať pre rozhodnutie o výživnom podstatnú skutočnosť. Opomenutie uvedených významných okolností a dôkazov predstavovalo v časti o výživnom takú vadu napadnutého rozhodnutia, pre ktorú bolo potrebné rozhodnutie v tejto časti zrušiť a vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. V ňom sa okresný súd riadne vysporiada s uvedenými listinami a vyhodnotí, či predaj domu otcom za 10 eur predstavuje okolnosť významnú z hľadiska § 75 ods. 1 ZR.

I keď bol okresný súd strohý v záveroch aj v otázke nezhody rodičov o školských zariadeniach maloletých, tu sa vytýkaných pochybení nedopustil. Z nesporných okolností veci je zrejmé, že starostlivosť o maloletých sa v školskom roku realizuje striedavo v týždňových intervaloch u matky bývajúcej v Trenčíne a u otca bývajúceho v D.. Maloletá M. navštevuje ZŠ v D. a počas matkinho intervalu starostlivosti je z F. do D. a späť denne vozená autom. G. M. navštevuje dve MŠ, vždy podľa miesta pobytu. Vychádzajúc z existujúcej striedavej osobnej starostlivosti, ktorej vhodnosť nebola predmetom tohto konania, a zo skutočnosti rozdielneho bydliska rodičov, nie je mnoho možností ako riešiť formu školskej dochádzky maloletej M.. Ako úplne nevhodné možno vylúčiť striedanie škôl, a to pre potrebu jednotného vedenia vyučovacieho procesu. Režim striedania prichádza do úvahy najvyššie pri MŠ, z dôvodu menších požiadaviek na výkony dieťaťa. Zo škôl prichádzajúcich do úvahy je potom v prípade maloletej M. potrebné uprednostniť riešenie, pri ktorom by v tomto čase, teda počas prvého stupňa ZŠ, ostala škola maloletej nezmenená. Negatívum zmeny školského zriadenia v tomto období, prevyšuje pozitívum blízkosti špeciálneho pedagóga, ktoré má byť podľa matky prvoradým dôvodom zmeny školy. Už beztak náročné osvojovanie si návykov školskej dochádzky, by sa v prípade zmeny školy stalo pre dieťa ešte náročnejšie v dôsledku zmeny základných stabilizujúcich prvkov, ako osoba (prístup) pedagóga a školské prostredie. Pritom významne zaťažujúce dochádzanie by zmenou školy maloletej M. eliminované nebolo. Ak je tu okolnosť, ktorá by si v záujme maloletej vyžadovala zmenu, je to práve to, že každý druhý týždeň stráca maloletá dochádzaním do školy a späť jeden a pol hodiny detstva. Riešenie tejto otázky je však vecou samotnej úpravy zverenia detí, resp. vecou ochoty rodičov k zmene bydliska.

V uvedenom významne negatívnom dopade dochádzania je súčasne daný dôvod, prečo je v prípade maloletého M. návšteva dvoch materských škôl vhodnejším spôsobom jeho predškolskej dochádzky. Pokiaľ teda okresný súd považoval ponechanie doterajšieho režimu školskej dochádzky maloletých za súladné s ich záujmami, rozhodol správne, a v tejto časti preto krajský súd napadnuté rozhodnutie potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.